

EGZAMIN EKSTERNISTYCZNY Z JĘZYKA ANGIELSKIEGO Z ZAKRESU LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCEGO DLA DOROSŁYCH

PRZYKŁADOWE ZADANIA EGZAMINACYJNE WRAZ Z ROZWIĄZANAMI

Na egzaminie poszczególne umiejętności sprawdzane są zadaniami różnego rodzaju i typu.

W części **1. Odbiór tekstu czytanego** najczęściej występują zadania zamknięte typu: prawda-fałsz, wielokrotny wybór oraz zadania na dobieranie.

Najbardziej zróżnicowane zadania występują w części **2. Reagowanie językowe**, która zawiera zadania zamknięte, tj. wielokrotnego wyboru, na dobieranie, test luk sterowanych, uzupełnianie luk oraz zadania otwarte krótkiej odpowiedzi.

Część 3. Tworzenie tekstu pisanego zawiera jedno zadanie otwarte rozszerzonej odpowiedzi, polegające na zredagowaniu wypowiedzi pisemnej w formie listu.

Dear Examined, czyli Szanowny Zdający

1. Bez względu na rodzaj zadania, zawsze najpierw dokładnie przeczytaj polecenie. Skup się przy tym na różnych czynnościach, które masz wykonać tak, aby nie pominąć istotnego elementu zadania i nie stracić cennych punktów.
2. Nawet jeśli nie jesteś do końca przekonany, iż Twoja odpowiedź jest prawidłowa, staraj się nie pozostawiać żadnego zadania bez odpowiedzi. W przypadku wątpliwości zaznacz lub wpisz tę odpowiedź, która wydaje Ci się najbardziej prawdopodobna.
3. Nie martw się jeśli nie rozumiesz wszystkich słów w tekstach – jak wykazały badania, możliwe jest poprawne rozwiązanie zadania nawet przy znacznej nieznanomości słów w tekście.
4. Uważaj na wyrazy, które występują w tekście i w odpowiedziach. Konstruktorzy zadań rzadko korzystają ze słów zawartych w tekście – wolą używać synonimów, aby sprawdzić rozumienie danego wyrazu. Tak więc bądź ostrożny. To najczęstsze błędy popełniane przez zdających – zaznaczają oni odpowiedzi zawierające takie same słowa lub zwroty, jak użyte w przeczytanym tekście.

Zadania zamknięte

Zadania wielokrotnego wyboru

Zadania wielokrotnego wyboru to zadania, w których z podanych kilku odpowiedzi należy wybrać jedną właściwą, zgodną z treścią zadania. Zadania te występują w dwóch częściach arkusza egzaminacyjnego: **Odbiór tekstu czytanego** i **Reagowanie językowe**.

W przypadku odbioru tekstu czytanego zazwyczaj podane są 2 lub 3 odpowiedzi, z których tylko jedna jest w całości zgodna z treścią przeczytanego tekstu. Poniżej przedstawione zostały pewne strategie pomocne przy rozwiązywaniu tego typu zadań.

1. Aby wybrać prawidłową odpowiedź, powinieneś jeszcze przed przeczytaniem tekstu odnaleźć słowa-klucze we wszystkich podanych odpowiedziach.
2. Następnie przeczytaj tekst, mając na uwadze owe słowa-klucze. Z pewnością pomoże Ci to wyeliminować błędne lub nie do końca prawdziwe odpowiedzi.
3. Zaznacz wstępnie wybraną przez Ciebie odpowiedź pamiętając, iż dana myśl może być w tekście wyrażona innymi słowami.
4. Jeśli w zadaniu masz określić główną myśl tekstu lub jego fragmentu, wybierz tę odpowiedź, która odnosi się do jak największej liczby informacji zawartych w tekście.
5. W zadaniach tego typu najczęściej w odpowiedziach wykorzystywane są parafrazy słownictwa w postaci antonimów (słów o przeciwnym znaczeniu) oraz synonimów (słów o podobnym znaczeniu), jak również parafrazy gramatyczne oparte na przekształceniach pewnych konstrukcji gramatycznych, jak użycie strony biernej, porównań, zdań warunkowych, itp. Przed egzaminem dobrze byłoby poćwiczyć umiejętność parafrazowania.
6. Nie martw się, jeśli nie znasz wszystkich występujących w tekście wyrazów. Często ich znaczenie możesz odgadnąć z kontekstu lub poprzez porównanie do innych znanych Ci słów, także w twoim rodzimym języku. To zadanie nie polega na podaniu przez Ciebie znaczenia tych wyrazów, lecz na odnalezieniu informacji w tekście, a pytania nie odnoszą się do wszystkich informacji zawartych w tekście. Po prostu zignoruj te wyrazy i spróbuj rozwiązać zadanie, pomijając je.
7. Jeżeli zadanie polega na określeniu intencji autora tekstu, znajdź i podkreśl zwroty, które mogą świadczyć o celu, w którym dany tekst został napisany, poszukaj przymiotników opisujących uczucia i stany.

Zadanie przedstawione poniżej stanowi przykład zadania wielokrotnego wyboru służącego wyselekcjonowaniu informacji oraz określeniu głównej myśli tekstu. Kolorami zaznaczono prawidłowe odpowiedzi oraz fragmenty tekstu, które do nich nawiązują.

Zadanie 1. (5 pkt)

Przeczytaj poniższy tekst. Z podanych odpowiedzi wybierz właściwą, zgodną z treścią tekstu. Zaznacz jedną z trzech możliwości, zakreślając literę A, B lub C. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

The main hall was full of people. Ambassadors from around the world and their assistants were listening to the Spanish Ambassador's speech. The interpreters sat in glass booths above them, repeating his words in Chinese, Russian, French, Arabic... Outside the hall, U.N. Security Chief Lee Wu spoke to Assistant Chief Rory Robb: 'There's a security problem at the main entrance. Put the Secretary-General in the safe room. Take the Spanish Ambassador out of the building, then get everybody out.' A U.N. guard came into the English interpreters' booth as Silvia Broome finished interpreting the Spanish Ambassador's words into English. 'Can you leave the building quickly, please?' the guard said. Silvia, a tall woman of about thirty, with long fair hair and clear blue eyes, picked up her coat but left her music case in

the booth. 'I'm teaching a student tonight,' she said. 'This bag's heavy and I don't want to take it downstairs. I'll get it later.' The U.N. security officers worked quickly and emptied the building. Then they took the Spanish Ambassador outside to his car. Silvia spent the next few hours in a restaurant with other interpreters. It was 9 o'clock at night when she returned to the U.N. building. She didn't see anyone as she ran upstairs. She opened the door to the interpreters' booth and picked up her music case. Suddenly, she heard a man's voice. 'The teacher will never leave this room,' he whispered. He was speaking in Ku, the language of Matobo. Silvia turned on a light and looked at her desk. One of the microphones in the hall below was still switched on. As the booth lit up, the man stopped talking. Quickly, Silvia switched off the light, but it was too late. She couldn't see him, but he could see her. She was shaking as she left the booth and ran down the stairs. She heard footsteps, then a door opened and closed. Someone was following her. She ran into the nearest room – the men's restroom – and hid behind the door. The footsteps came nearer and stopped outside. Silvia pressed her back against the wall. Then, slowly, the footsteps moved away

adapted from The Interpreter, retold by Karen Holmes

1.1. Spanish Ambassador gave a speech that

- A. the U.N. Security Chief didn't like.
- B. only some ambassadors could hear.
- C. was translated into many languages.

1.2. Silvia Broome

- A. knew English and Spanish well.
- B. left her coat and the bag in the booth.
- C. didn't want to leave the building.

1.3. Where was Sylvia at 9 o'clock?

- A. In the teachers' room.
- B. In the restaurant.
- C. In the U.N. building.

1.4. Which is true about Sylvia?

- A. She could feel safe as she wasn't seen.
- B. She was followed by a stranger.
- C. She managed to recognize the man.

1.5. The text is about a woman who

- A. suddenly found herself in a dangerous situation.
- B. worked as an interpreter for about thirty years.
- C. got lost while trying to escape from the U.N. building.

Zadania wielokrotnego wyboru znajdują się także w drugiej części arkusza i polegają na wyborze właściwej formy leksykalno-gramatycznej oraz odpowiedniej reakcji językowej (podanej w języku angielskim) na sytuację przedstawioną w języku polskim.

W przypadku zadania będącego testem leksykalno-gramatycznym sprawdzana jest umiejętność rozpoznawania i stosowania struktur językowych, czyli Twoja znajomość gramatyki i słownictwa. Zanim wybierzesz jedną z trzech podanych odpowiedzi, wykonaj następujące czynności:

1. przeczytaj uważnie treść podanych zdań oraz przypisane im opcje odpowiedzi,
2. upewnij się, że słowo lub zwrot pasuje do danego zdania pod względem gramatycznym i leksykalnym,
3. pamiętaj o budowie zdań w czasach wymienionych w Informatorze, gdyż tego najczęściej dotyczą zadania w tej części,
4. przypomnij sobie grupy wyrazów o podobnym znaczeniu, które często sprawiają uczącym się trudności, np. *lend* i *borrow*, *speak* i *tell*,
5. nigdy nie zostawiaj żadnego zdania bez zaznaczonej odpowiedzi – nawet jeśli nie jesteś do końca pewien, zaznacz najbardziej prawdopodobną z podanych opcji.

Zadanie 2. (4 pkt)

Z podanych możliwości wybierz właściwą tak, aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Zakreśl literę A, B lub C. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

2.1. She told me that she _____ very busy.

A. is

B. was

C. has been

2.2. If he _____ so well next year, he will win the championships.

A. plays

B. will play

C. played

2.3. They are _____ wonderful children!

A. as

B. so

C. such

2.4. They never laugh _____ my jokes.

A. from

B. at

C. with

W powyższym zadaniu sprawdzano znajomość takich zagadnień leksykalno-gramatycznych, jak: mowa zależna i zjawisko następstwa czasów w zadaniu 2.1, użycie pierwszego okresu warunkowego, czyli tworzenie zdania podrzędnie złożonego okolicznikowego warunku w zadaniu 2.2, użycie wyrażenia *such* przy określaniu rzeczowników policzalnych z przymiotnikiem je opisującym w zadaniu 2.3 oraz użycie wyrażenia z czasownikiem i przyimkiem *laugh at* w zadaniu 2.4.

Jeśli zadanie polega na wyborze właściwej reakcji językowej do sytuacji wyrażonej w języku polskim, przy jego rozwiązywaniu kieruj się następującymi zasadami:

1. Przeczytaj uważnie opisy sytuacji w języku polskim, wyrażone zazwyczaj w dwóch zdaniach.
2. Zastanów się nad stylem wypowiedzi – czy dana sytuacja wymaga stylu formalnego, czy też nieformalnego.

3. Pamiętaj, że często, np. w uprzejmych pytaniach, używane są czasowniki modalne, tj. *may, could, shall, would*, co ma wpływ na język, którego użyto w podanych do wyboru odpowiedziach.
4. Zastanów się, jaka byłaby twoja reakcja w podanej sytuacji i wybierz odpowiedź.

Zadanie 3. (4 pkt)

Z podanych możliwości wybierz właściwą reakcję, odpowiadającą sytuacji wyrażonej w języku polskim. Zakreśl literę A, B lub C. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

3.1. Chcesz wyrazić opinię, że uczniowie powinni być informowani wcześniej. Co powiesz?

- A. Students don't have to be informed so early.
- B. They should inform students early enough.
- C. That's a pity students knew about it so early.

3.2. Chcesz dowiedzieć się, jak wygląda siostra Twojego rozmówcy. Jak o to zapytasz?

- A. What does your sister like?
- B. How is your sister?
- C. What does your sister look like?

3.3. Jak zapytasz, co robił Twój rozmówca, podczas gdy jego córka przygotowywała obiad?

- A. What were you doing while your daughter was making dinner?
- B. What was your daughter doing while you were preparing dinner?
- C. What were you doing while your daughter was getting ready for dinner?

3.4. Pytasz sąsiada o to, jak długo ma samochód. Co powiesz?

- A. How long did you drive this car?
- B. How long are you going to use this car?
- C. How long have you had this car?

W zadaniu tym sprawdzano znajomość wyrażania powinności za pomocą czasownika modalnego *should* w zadaniu 3.1, wyrażenia *look like*, które służy do opisu wyglądu zewnętrznego osoby w zadaniu 3.2, czasu Past Continuous dla wyrażenia dwóch czynności trwających jednocześnie w określonym momencie w przeszłości w zadaniu 3.3 oraz konstrukcji czasu Present Perfect dla wyrażenia stanu posiadania, który rozpoczął się w przeszłości i trwa do chwili obecnej w zadaniu 3.4.

Zadania typu *prawda-falsz*

Zadania typu *prawda-falsz* to zadania, w których masz zdecydować, czy podane stwierdzenia (zazwyczaj cztery lub pięć) są zgodne lub niezgodne z treścią tekstu. Aby prawidłowo rozwiązać tego typu zadanie, należy przestrzegać następujących zasad:

1. Najpierw dokładnie przeczytaj stwierdzenia pod tekstem, jeszcze przed przeczytaniem samego tekstu. Pozwoli Ci to na zaoszczędzenie czasu i lepsze przygotowanie się do przeczytania tekstu lub jego fragmentów odnoszących się bezpośrednio do podanych w zadaniu stwierdzeń.

2. Wybierz odpowiedź po ponownym przeczytaniu zaznaczonych wcześniej fragmentów.
3. Pamiętaj, że stwierdzenia prawdziwe mogą być wyrażone innymi słowami, tzw. synonimami, chociaż przekazują tę samą informację. Często w odpowiedziach mogą znajdować się też słowa lub całe wyrażenia o przeciwnym znaczeniu, czyli antonimy, np. *Tom has some Spanish friends – A few of Tom's friends come from Spain.*

W przykładowym zadaniu podanym poniżej kolorami zaznaczono słowa-klucze lub całe wyrażenia, które stanowią odpowiedź na pytania 4.1-4.5. I tak kluczowym wyrażeniem w zadaniu 4.1 jest *free entrance* – wolny wstęp do Blair Castle w Szkocji, które oznacza, iż nie jest konieczny zakup biletów wstępu na zwiedzanie tegoż zamku. W zadaniu 4.2 podano fałszywą informację, iż turyści mogą się napić kawy w drodze do Perth, podczas gdy w tekście znajduje się informacja o porannym przystanku w samym mieście Perth, podczas którego można napić się kawy. Zadanie 4.3 wymaga znajomości określenia *china*, oznaczającego porcelanę, a podobnego w zapisie do nazwy państwa pisanej wielką literą *China* – Chiny. W zadaniu 4.4 zdanie jest prawdziwe, gdyż zakład produkujący szkocką whisky nadal pracuje – *one of the oldest working distilleries in Scotland*. Ostatnie zadanie 4.5 wymagało znajomości wyrażenia *except for*, które oznacza „z wyjątkiem” i stąd przesądza, iż zdanie to jest fałszywe, gdyż wycieczki odbywają się każdego dnia z wyjątkiem piątku.

Zadanie 4. (5 pkt)

Przeczytaj tekst. Na podstawie informacji w nim zawartych zdecyduj, które ze zdań są prawdziwe (TRUE), a które fałszywe (FALSE). Zaznacz znakiem X odpowiednią rubrykę w tabeli. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

Highland Spirit, Castle & Whisky Tour

A great value tour **with free entrance to Blair Castle** and Blair Athol Distillery...

The tour departs from our Office at 87 High Street, **Edinburgh** at 9 a.m. We drive through the centre of Scotland admiring the beautiful scenery, arriving for **our morning coffee stop in Perth** - a city known as the gateway to the Highlands. After half an hour's break for refreshments we get back on the coach and after a short drive we reach the castle.

Blair Castle has been the seat of the Dukes of Atholl for over 700 years. It is set in dramatic scenery and has magnificent grounds. **Inside the castle guests can visit more than 30 rooms which house a magnificent collection of British paintings,** furniture, china and arms. There will also be time to have lunch at the Castle Restaurant.

We leave Blair Castle at 2 p.m. and make our way to our next stop - **Blair Athol Distillery, one of the oldest working distilleries in Scotland**. There we will take you for a short guided tour of the place where this world famous whisky was first produced.

*After a pleasant day which will give you the chance to see and taste the wonders of Scotland we arrive back in **Edinburgh** around 6 p.m.*

Tours run every day except for Friday.

Book now on 01315570162 or visit our website www.scotlinetours.co.uk

		TRUE	FALSE
4.1.	People going on this tour don't have to buy tickets to Blair Castle.	X	
4.2.	Tourists have coffee on the way to Perth.		X
4.3.	In the castle you can see Chinese paintings.		X
4.4.	Blair Athol Distillery still produces whisky.	X	
4.5.	You can go on this tour every day of the week.		X

Zadania na dobieranie

Zadania na dobieranie w odbiorze tekstu czytanego polegają zazwyczaj na przyporządkowaniu np. tytułów lub nagłówków do odpowiednich fragmentów tekstu lub kilku różnych tekstów, znajdujących się w zadaniu. W poleceniu znajduje się też informacja, że jeden nagłówek lub zdanie zostało podane dodatkowo i nie pasuje do żadnego z akapitów. Przy rozwiązywaniu tego typu zadań przestrzegaj następujących zaleceń:

1. Przeczytaj uważnie nagłówki lub brakujące fragmenty tekstu.
2. Zastanów się nad ich treścią lub myślą przewodnią.
3. Pamiętaj, że w tym zadaniu nie obowiązuje kolejność informacji znajdujących się w tekście, co w praktyce oznacza, iż odpowiedź na pierwsze pytanie, będące nagłówkiem, może się znajdować w ostatnim fragmencie tekstu.
4. Spróbuj dopasować każdy nagłówek do akapitu. Pamiętaj jednak, iż musi on dotyczyć treści całego akapitu, a nie tylko jednej z zawartych w nim informacji.
5. Uważaj na dodatkowy akapit – jego treść zazwyczaj odnosi się do całości tekstu lub nie pasuje do żadnej części tekstu. Możesz go skreślić na początku, aby nie zakłócał Ci rozwiązywania zadania.

Zadanie 5. (5 pkt)

Przeczytaj pięć porad dotyczących bezpieczeństwa na plaży. Następnie przyporządkuj każdej z nich odpowiedni nagłówek (A-F). Wpisz w kratki 5.1-5.5 odpowiednie litery. Jeden nagłówek nie pasuje do żadnej porady. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

A.	TOYS CAN CAUSE PROBLEMS
B.	KEEP IN COMPANY
C.	STAY CLOSE TO THE FLAGS
D.	LOST AND FOUND
E.	CHECK IF SWIMMING IS SAFE
F.	BE COLOURFUL

If you are asked to look after a small kid at the beach, here is our guide to keeping children safe.

5.1.	D
------	---

If you become separated from the child, check the area around you. If you cannot find the child, tell the lifeguards. If you cannot find a lifeguard, tell the police. Give them some basic information about the child. When the child is back, inform the lifeguards or the police.

5.2.	B
------	---

When you go swimming with a child, take a friend with you. No matter how good a swimmer you are, you may need help. So remember, never swim alone. And never let the child out of your sight.

5.3.	E
------	---

Remember, a black-and-white flag means surfing only, and a red flag means no swimming. Avoid areas near rocks: you can easily get hurt. Look at the flags to make sure you can go swimming. Don't swim when the winds are very strong.

5.4.	F
------	---

When you need to keep an eye on a child in a crowded place you will find bright hats and T-shirts very useful. They make the child much more visible at a distance.

5.5.	A
------	---

Those plastic whales and crocodiles at the beach shop look attractive to children but they can be very dangerous. The wind can blow the child out to sea in seconds. Don't forget to warn the child about the danger of running after the whale you bought.

adapted from Families North Devon and Exeter, 2004

W powyższym zadaniu kolorami zaznaczono fragmenty tekstu i słowa-klucze, stanowiące odpowiedź do zadań 5.1-5.5. Jak można zauważyć, zdania będące nagłówkami poszczególnych części tekstu nie zostały podane w prawidłowej kolejności. I tak nagłówek A, mówiący o niebezpiecznych zabawkach odnosi się do ostatniego fragmentu tekstu 5.5. Rada dotycząca przebywania na plaży w towarzystwie drugiej osoby nawiązuje do części tekstu 5.2., opis zachowania w przypadku zaginięcia i odnalezienia dziecka na plaży pasuje do tekstu 5.1., a przydatność posiadania kolorowego, wyróżniającego się w tłumie stroju opisuje tekst 5.4. W nagłówku C został użyty wyraz występujący we fragmencie 5.4 *flags*, jednak nie pasuje on do tekstu, który mówi o sprawdzeniu, czy pływanie w danym dniu i na danym obszarze jest bezpieczne, o czym informują różne kolory flag ostrzegawczych używanych na plażach przez ratowników.

Do zadań na dobieranie możemy również zaliczyć zadania polegające na przyporządkowywaniu krótkich wypowiedzi do podanych osób lub miejsc, jak również pytań do podanych odpowiedzi. Zdania takie mogą wystąpić w części 1. arkusza **Odbiór tekstu czytanego** oraz w części 2. **Reagowanie językowe**. Przy rozwiązywaniu tego typu

zadań przestrzegaj ogólnych zaleceń dotyczących np. uważnego przeczytania poleceń i treści zadania.

Ponadto:

1. Jeśli zadanie wymaga od Ciebie dopasowania odpowiedzi będącej reakcją językową na dane pytania, pomyśl o sytuacji, w której zazwyczaj zadawane jest to pytanie.
2. Skoncentruj się na typowych słowach lub wyrażeniach oraz funkcji językowej, które to pytanie pełni, np. grzeczna prośba, polecenie, przypomnienie lub ostrzeżenie.
3. Zwróć również uwagę na czas gramatyczny użyty w zdaniach i ich rodzaj, np. pytające, przeczące lub twierdzące – pomoże Ci to w wyborze właściwej odpowiedzi. Pytania szczegółowe wymagają bowiem odpowiedzi podającej konkretne informacje, zaś przy pytaniach ogólnych podpowiedzią będzie użyty operator, który wystąpi zarówno w pytaniu, jak i w odpowiedzi.
4. Przydatne byłoby również powtórzenie różnego rodzaju pytań grzecznościowych i utartych zwrotów, służących do wyrażania funkcji językowych, tj. zadawanie pytań, udzielanie informacji, wyrażanie opinii, wyrażanie życzeń, preferencji i uczuć, wyrażanie sugestii, prośby, nakazu i zakazu oraz udział w interakcjach społecznych, tj. składanie gratulacji, życzeń, przedstawianie kogoś i siebie, sygnalizowanie braku zrozumienia, nawiązywanie i podtrzymywanie rozmowy, itp.
5. Gdy w zadaniu masz dopasować miejsca lub wypowiedzi osób do podanych stwierdzeń, podkreśl w tekście słowa-klucze, które pomogą Ci w znalezieniu prawidłowej odpowiedzi.

Zadanie 6. (4 pkt)

Przyporządkuj właściwe odpowiedzi A-E do pytań 6.1-6.4. Wstaw odpowiednie litery w kratki obok pytań. Jedna z podanych odpowiedzi nie pasuje do żadnego pytania. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

6.1.	Can I help you?	A.	Sure. It may help.
6.2.	Could you spell it for me?	B.	She's quite helpful.
6.3.	When do you want to meet her?	C.	Just great. What about yours?
6.4.	What do you think of Liz?	D.	I'm just looking. Thank you.
		E.	How about tomorrow?

Powyższe zadanie polega na przyporządkowaniu właściwej odpowiedzi do zadanych pytań. Zadanie to sprawdza nie tylko znajomość struktur leksykalno-gramatycznych, lecz także realiów socjokulturowych angielskiego obszaru językowego. Zadanie 6.1 odnosi się do sytuacji, w której sprzedawca pyta potencjalnego klienta, w czym może mu pomóc, a ów klient odpowiada, iż tylko przegląda artykuły znajdujące się w sklepie. Zadanie 6.2 to rozmowa pomiędzy dwoma osobami, z których jedna ma problem w zapisie jakiegoś wyrazu i prosi swego rozmówcę o przeliterowanie tego wyrazu. Rozmówca wyraża chęć spełnienia tej prośby rozumiejąc, iż w ten sposób pomoże osobie proszącej. Zadanie 6.3 jest prostym pytaniem o termin, w którym druga osoba chce spotkać kobietę lub dziewczynę, o której rozmawiają. Stąd jedyną prawidłową odpowiedzią na to pytanie jest również pytanie: „A co sądzisz o jutrze?/A może jutro?” Ostatnie zadanie 6.4 to pytanie o opinię na temat Liz, do którego pasuje tylko odpowiedź B – „Ona jest dosyć pomocna /użyteczna”. Odpowiedź C nie

pasuje do żadnego z pytań chociaż na pierwszy rzut oka jej część mogłaby odnosić się do zadania 6.4, jeśli uznalibyśmy, że wyrażenie *Just great* oznacza „Po prostu wspaniała.” Jednak druga część tej odpowiedzi *What about yours?* znaczy „A co z Twoim/Twoją?” i dyskwalifikuje ją jako odpowiedź do tego zadania.

W arkuszu egzaminacyjnym występują także zadania na dobieranie, polegające na układaniu elementów zdań, które mają postać popularnej rozsypanki wyrazowej. Zadania te sprawdzają umiejętność rozpoznawania i poprawnego stosowania struktur leksykalno-gramatycznych, sprawdzając wiadomości i umiejętności z zakresu gramatyki i słownictwa. Zwykle w zadaniu – dla ułatwienia – podane są wyrazy rozpoczynające dane zdanie. I tu należy pamiętać o szyku zdania angielskiego, który nakazuje zdania w trybie orzekającym zaczynać zazwyczaj od podmiotu. W trybie pytającym w tzw. pytaniach ogólnych zdania rozpoczynają się od operatorów charakterystycznych dla danego czasu, np. *Did, Will, Do, Does, Have, Has*, a w pytaniach szczegółowych od wyrazów pytających, tzw. *Wh-words*, które, poza jednym wyjątkiem – słowem *how*, rozpoczynają się właśnie od tych dwóch liter *wh*: (*when, why, who, where, which, what*).

W przykładowym zadaniu tym samym kolorem wyróżniono w poszczególnych zdaniach wyrażenia lub zwroty do siebie pasujące. I tak np. w zad. 7.1 do podmiotu wyrażonego w 3. osobie liczby pojedynczej należało przyporządkować czasownik również w formie 3. osoby liczby pojedynczej w czasie Present Simple, a następnie okolicznik sposobu wyrażony za pomocą przysłówka w stopniu wyższym, służącego do porównania płynności mówienia po angielsku Toma i innych osób. W zadaniu 7.2 wystąpiło pytanie z czasownikiem modalnym *should* oraz wyrażeniem *get fit*. Zadanie 7.3 polegało na wykorzystaniu do budowy pytania szczegółowego wyrażenia *would like to*, wyrażającego tryb przypuszczający oraz zwrotu *work as a scientist*. Zadanie ostatnie to zdanie podrzędnie złożone, gdzie zdanie nadrzędne jest w czasie Present Simple z konstrukcją *be surprised*, zaś podrzędne w czasie Past Simple.

Zadanie 7. (4 pkt)

Ułóż wyrazy w takiej kolejności, aby otrzymać logiczne i gramatycznie poprawne zdania. Wpisz zdania pod ramką. Pierwszy wyraz został już wpisany. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz 1 punkt.

7.1.

speaks	others	Tom	English	more	than	fluently	the
--------	--------	-----	---------	------	------	----------	-----

Tom speaks English more fluently than the others.

7.2.

I	What	to	fit	do	should	get
---	------	----	-----	----	--------	-----

What should I do to get fit?

7.3.

you	to	as	like	Where	scientist	a	would	work
-----	----	----	------	-------	-----------	---	-------	------

Where would you like to work as a scientist?

7.4.

are	that	to	They	the	came	party	surprised	Peter
-----	------	----	------	-----	------	-------	-----------	-------

They are surprised that Peter came to the party.

Zadania z luką

Zadania na uzupełnianie luk są związane z odbiorem tekstu czytanego, gdy należy uzupełnić tekst brakującymi zdaniami tak, aby stanowił on spójną i logiczną całość. Przy rozwiązywaniu tego typu zadań kieruj się zaleceniami podanymi poniżej.

1. Najpierw przeczytaj zdania usunięte z tekstu. Pozwoli Ci to na zaoszczędzenie cennego czasu.
2. Podkreśl w zdaniach łączniki, np. *after, so, then, next* oraz zaimki, np. *he, she, they*.
3. Następnie przeczytaj tekst z lukami, mając w pamięci zdania do uzupełnienia.
4. Pamiętaj, iż brakujące zdanie musi być tematycznie powiązane ze zdaniem je poprzedzającym lub następującym po nim. W odnalezieniu tych powiązań pomogą Ci podkreślone łączniki i wskaźniki nawiązania, jak również synonimy.
5. Zazwyczaj jedno zdanie podane jest dodatkowo i nie pasuje do tekstu – uważaj jednak, gdyż może ono zawierać słowa, które występują w tekście.
6. Po uzupełnieniu luk w tekście przeczytaj cały tekst, aby upewnić się, że jest on w całości logiczny i poprawny gramatycznie.

Poniżej podane zostało zadanie, w którym należało uzupełnić dialog brakującymi fragmentami. Kolorami zaznaczono słowa-klucze oraz prawidłowe odpowiedzi.

W zadaniu 8.1 należało wybrać odpowiedź będącą reakcją na podziękowania Marka. W zadaniu 8.2 zdający powinien znaleźć reakcję na zaproszenie do udziału w urodzinowym przyjęciu Marka. Zadanie 8.3 jest dalszym rozwinięciem terminu wspomnianego przyjęcia, które ma się odbyć 2 czerwca, czyli za dwa tygodnie od dnia rozmowy Marka i Jima. Zaś naturalną reakcją Marka na pytanie Jima, czy zna kogoś z zaproszonych gości, jest w tym kontekście odpowiedź A, będąca dopełnieniem wyrażonej przez Marka wątpliwości, iż Jim może znać jedynie kilku z zaproszonych gości. Odpowiedź D nie pasuje do żadnej z podanych luk; należało uważać tu na użyty zaimek *them*, który wystąpił również w pytaniu: *Do I know them?*

Zadanie 8. (4 pkt)

Przeczytaj poniższy dialog, a następnie uzupełnij go zdaniami A-E tak, aby otrzymać logiczną i spójną całość. Wpisz w luki (8.1-8.4) odpowiednie litery. Jedno zdanie podane zostało dodatkowo i nie pasuje do dialogu. Za każde poprawne rozwiązanie otrzymasz 1 punkt.

Mark: Jim, **thanks a lot** for your help with Maths homework yesterday.

Jim: (8.1.) _____. You help me with English all the time.

Mark: OK. That's all right. By the way, **will you come** to my birthday party?

Jim: (8.2.) _____. **When** is it?

Mark: **On the 2nd of June.** (8.3.) _____

Jim: **How many people are coming?**

Mark: **Just a few friends.**

Jim: **Do I know them?**

Mark: **I'm not sure.** (8.4.) _____

Jim: **That's great. I'd love to meet some new people.**

- A. Probably only some of them.
- B. That's two weeks from today.
- C. With pleasure.
- D. I think you should invite them next week.
- E. Don't mention it.

Zadania otwarte

Zadania krótkiej odpowiedzi

Zadania na formułowanie krótkich odpowiedzi polegają na przetworzeniu treści przedstawionych w materiale ikonograficznym i wyrażeniu ich w języku angielskim. Sprawdzają też umiejętność stosowania struktur leksykalno-gramatycznych. Zdający ma udzielić odpowiedzi na zadane pytania szczegółowe po przeanalizowaniu załączonej do zadania ilustracji. Ilustracja przedstawia zazwyczaj jakąś osobę lub grupę osób wykonujących pewne czynności. Pytanie pierwsze dotyczy bezpośrednio ilustracji, zaś drugie odnosi się do tematu zasugerowanego przez tę ilustrację. Przy rozwiązywaniu tego zadania pamiętaj, aby:

1. przeczytać uważnie pytania znajdujące się pod ilustracją – często są to pytania szczegółowe, które wymagają również podania uzasadnienia dla twojej odpowiedzi,
2. znaleźć i podkreślić w nich informację, którą następnie masz zawrzeć w swojej odpowiedzi,
3. zwrócić uwagę na czas gramatyczny, w którym zostało sformułowane pytanie – udzielona odpowiedź powinna być w tym samym czasie,
4. udzielić odpowiedzi pełnymi zdaniami,
5. w przypadku pytań o Twoje upodobania, umiejętności, zdanie na dany temat, najważniejsze jest udzielenie logicznej i w miarę poprawnej językowo odpowiedzi, która nie musi być jednak zgodna z prawdą,
6. sformułowane przez Ciebie zdania były poprawne językowo, gdyż za każdą poprawną odpowiedź możesz uzyskać 2 punkty,
7. udzielić odpowiedzi na każde z zadanych pytań.

Zadanie 9. (4 pkt)

Przyjrzyj się ilustracji i odpowiedz po angielsku na pytania 9.1-9.2. Udziel odpowiedzi pełnymi zdaniami. Za każdą poprawną odpowiedź otrzymasz maksymalnie 2 punkty.

9.1. What is the woman going to do, in your opinion?

The woman is going to get into the car. / She is going to drive. / She is going to open the door / her car.

9.2. Why do so many people travel by car these days?

A lot of people travel by car these days because it is comfortable. / Many people go by car because it is the fastest means of transport.

W powyższym zadaniu podano przykładowe odpowiedzi na zadane pytania szczegółowe. W zadaniu 9.1 użyto wyrażenia *be going to* dla wyrażenia zamiaru wykonania pewnej czynności, a odpowiedź powinna zawierać to właśnie wyrażenie. W zadaniu tym nie ma jednej poprawnej odpowiedzi, dlatego sprawdzane jest ono przez egzaminatorów. Różne wersje odpowiedzi są akceptowane pod warunkiem, iż zredagowano je poprawnie pod względem logicznym i spełniają normy poprawności językowej.

Zadania rozszerzonej odpowiedzi

Wypowiedź pisemna stanowi ostatnią część arkusza egzaminacyjnego **Tworzenie tekstu pisanego**. Zdający winien wykazać się umiejętnościami zredagowania w języku angielskim listu, przetwarzając treści wyrażone w języku polskim, poprawnie przy tym stosując struktury leksykalno-gramatyczne. Jest to więc zadanie, które umożliwia sformułowanie wielu prawidłowych odpowiedzi, a o liczbie punktów za nie uzyskanych decydują trzy kryteria:

1. zgodność z poleceniem (treść – maks. 5 pkt), gdzie za komunikatywne przekazanie każdej z pięciu informacji otrzymasz 1 punkt;
2. bogactwo językowe (maks. 2 pkt), a w tym:
 - a) za użycie zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych – 2 punkty,
 - b) za użycie mało zróżnicowanego słownictwa i struktur gramatycznych – 1 punkt,
 - c) za użycie ubogiego słownictwa i niezróżnicowanych struktur gramatycznych – 0 punktów;
3. poprawność językowa (maks. 3 pkt), odpowiednio:
 - a) za pracę poprawną językowo lub ze sporadycznymi błędami językowymi niezakłócającymi komunikacji dostaniesz maksymalną liczbę punktów, czyli 3 punkty,
 - b) za pracę, w której występują nieliczne błędy językowe, w niewielkim stopniu zakłócające komunikację – 2 punkty,
 - c) za pracę z licznymi błędami językowymi, które uniemożliwiają komunikację – 0 punktów.

A oto kilka wskazówek, jak poradzić sobie z rozwiązaniem tego typu zadania:

1. Polecenie do zadania zazwyczaj jednoznacznie określa typ listu – najczęściej jest to list nieformalny, czyli do znajomego, przyjaciela lub członka rodziny, mieszkającego za granicą.
2. W zadaniu podane jest rozpoczęcie i zakończenie listu, więc o tych elementach nie musisz pamiętać.
3. Bardzo uważnie zapoznaj się jednak z poszczególnymi informacjami, które masz zawrzeć w liście – zawsze są one wyrażone w języku polskim. Staraj się nie tłumaczyć dosłownie zdań, lecz zastanów się, co mają one wyrazić, np. prośbę o podanie informacji, wyrażenie opinii na dany temat, podziękowanie za okazaną pomoc, itp.
4. Skup się na relacjach czasowych, których dotyczą poszczególne informacje: czy mowa jest w nich o wydarzeniach, które miały miejsce w przeszłości, czy też dopiero się odbędą w przyszłości.
5. Uważaj przy tym na określenia czasu, których używasz i prawidłowe przyimki – to tutaj najczęściej występują błędy językowe, które zakłócają komunikację i mogą spowodować, iż dana informacja nie zostanie zaliczona przez egzaminatora sprawdzającego twoją pracę.
6. Istotne jest przekazanie wszystkich informacji – za brak lub niekomunikatywne przekazanie tylko jednej lub dwóch z wymaganych pięciu informacji, stracisz również punkty za poprawność i bogactwo językowe.
7. W arkuszu pozostawiono wystarczająco dużo miejsca na Twój list – pamiętaj jednak, by zmieścił się on w podanym limicie 100-120 słów. Taka liczba słów pozwala na udzielenie wszystkich informacji i na wykazanie się znajomością nawet zróżnicowanych struktur leksykalno-gramatycznych, za co możesz uzyskać więcej punktów.

Zadanie przedstawione poniżej jest przykładowym zadaniem z arkusza egzaminacyjnego. W zadaniu tym kolorami zaznaczono poszczególne informacje w poleceniu oraz ich przykładową realizację.

Zadanie 10. (10 pkt)

Zredaguj list do znajomego z zagranicy.

- **Napisz, w jakim mieście byłeś/byłaś niedawno.**
- **Opisz swoje wrażenia z pobytu.**
- **Poinformuj, że spotkałeś/spotkałaś tam interesującą osobę.**
- **Wspomnij, jakie były okoliczności spotkania.**
- **Uzasadnij, dlaczego uważasz tę osobę za ciekawą.**

Podano początek i koniec listu oraz zwroty grzecznościowe – nie należy ich zmieniać. Długość listu, w części tworzonej przez zdającego, powinna wynosić od 100 do 120 słów. Oceniana jest umiejętność pełnego przekazania informacji określonych w poleceniu (5 punktów), bogactwo językowe (2 punkty) oraz poprawność językowa (3 punkty).

Jeśli zdający przekaze tylko 1 lub 2 informacje, otrzymuje 0 punktów za bogactwo językowe i poprawność językową.

Dear

I am sorry I haven't written for a long time. I have been very busy lately. I hope you are all right. I've got some news.

I visited Canterbury last month. I really liked the city. It's not very big, but it's really charming, with lots of small shops selling teddy bears. There is a famous cathedral there and all the people in Canterbury are proud of it. I took my camera and went to see the cathedral at the very beginning of my trip.

In front of the cathedral I noticed a young man who was playing a strange instrument. We started talking and I was really surprised when I learnt that the man was Scottish and the instrument he was playing was called bagpipes. It's an old Scottish instrument. Can you imagine Scottish bagpipes in front of Canterbury Cathedral? I'll never forget meeting the young man, his instrument and his music.

Anyway, I must sign off. Write back as soon as possible.

Best wishes.
XYZ

Na zakończenie pozostaje nam tylko przypomnieć, że każdy egzamin jest do zdania i życzyć Ci powodzenia na egzaminie z języka angielskiego.

Good Luck!